

Spis treści

Wprowadzenie	9
---------------------------	---

ROZDZIAŁ 1. Wolność mediów oraz jej monitorowanie – kwestie prawne, definicyjne i metodologiczne	15
---	----

1.1. Pojęcie wolności mediów	15
1.2. Wolność mediów a demokracja	22
1.3. Gwarancje wolności mediów: wymiar krajowy i międzynarodowy	28
<i>Gwarantowanie wolności mediów w wymiarze krajowym</i>	29
<i>Gwarantowanie wolności mediów w wymiarze międzynarodowym</i>	33
1.4. Istota monitorowania wolności mediów	35
1.5. Geneza i rozwój monitorowania wolności mediów	36
1.6. Problemy metodologiczne monitorowania wolności mediów	41

ROZDZIAŁ 2. Monitoring wolności mediów w systemie Rady Europy	49
--	----

2.1. Ogólna charakterystyka Rady Europy	49
2.2. Swoboda informacji i wolność mediów w aksjologii Rady Europy	57
2.2.1. Standardy o charakterze „twardego prawa”	59
<i>Artykuł 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka</i>	64
<i>Konwencje Rady Europy mające znaczenie dla wolności i pluralizmu mediów w Europie</i>	69
2.2.2. Standardy o charakterze tzw. miękkiego prawa	77
2.3. Mechanizmy monitorowania wolności mediów w Radzie Europy	87
2.3.1. Komitet Ministrów Rady Europy i organy współpracy międzyrządowej	88
2.3.2. Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy	93
2.3.3. Europejski Trybunał Praw Człowieka	99

2.3.4. Komisarz Praw Człowieka Rady Europy	109
2.3.5. Europejska Komisja na rzecz Demokracji przez Prawo (Komisja Wenecka)	115

ROZDZIAŁ 3. Monitoring wolności mediów w systemie Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie

3.1. Ogólna charakterystyka Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie	125
3.2. „Ludzki wymiar” w systemie aksjologicznym OBWE oraz monitorowanie jego realizacji	131
3.3. Przedstawiciel OBWE do spraw Wolności Mediów	137
3.3.1. Zakres monitoringu wolności mediów w systemie OBWE	137
3.3.2. Geneza urzędu Przedstawiciela OBWE do spraw Wolności Mediów	140
3.3.3. Status prawny i kompetencje Przedstawiciela OBWE do spraw Wolności Mediów	140
3.3.4. Obszary monitorowania wolności mediów przez Przedstawiciela OBWE do spraw Wolności Mediów ...	149
<i>Prześladowanie dziennikarzy</i>	151
<i>Ochrona praw dziennikarzy oraz siedzib redakcji</i>	157
<i>Monitoring regulacji prawnych działalności mediów i pomoc prawna dla władz krajowych</i>	160
3.4. Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE jako instytucja monitorująca wolność mediów w procesach wyborczych	162
3.4.1. Monitorowanie wolności mediów w procesach wyborczych przez Wyborcze Misje Obserwacyjne OBWE	164
3.4.2. Obserwowanie medialnego krajobrazu wyborczego przez Wyborcze Misje Obserwacyjne OBWE	174
3.4.3. Monitorowanie skarg na naruszanie wolności słowa w procesie wyborczym	178
3.4.4. Interpretacja wyników monitoringu wyborczego przekazu medialnego	179
3.4.5. Wykorzystanie wyników monitorowania przekazu medialnego procesu wyborczego	182
3.5. Ocena efektywności monitorowania wolności mediów przez Przedstawiciela OBWE do spraw Wolności Mediów oraz Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka.	184

ROZDZIAŁ 4. Monitoring wolności mediów w Unii Europejskiej	187
4.1. Ogólna charakterystyka Unii Europejskiej oraz unijnej polityki medialnej	187
4.2. Media w prawie pierwotnym i wtórnym UE	194
4.3. Swoboda informacji i wolność mediów w aksjologii UE	198
4.4. Podmioty biorące udział w monitorowaniu mediów w UE	200
4.4.1. Komisja Europejska	201
4.4.2. Parlament Europejski	204
4.4.3. Rada Europejska i Rada Unii Europejskiej	208
4.4.4. Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej	212
4.4.5. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich	214
4.4.6. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej	217
4.5. Monitoring wdrażania dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych	224
4.5.1. Główne przepisy dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych	226
4.5.2. Rola Komitetu Kontaktowego w monitorowaniu wdrażania dyrektywy	232
4.5.3. Wnioski ze sprawozdań z wdrażania przepisów dyrektywy	236
4.6. Monitoring nadawców publicznych	247
4.7. Monitorowanie pluralizmu mediów	255
<i>Wnioski z raportów Monitora Pluralizmu Mediów dotyczące kwestii koncentracji</i>	257
4.8. Monitoring mediów w środowisku cyfrowym	260
<i>Ochrona danych osobowych i prywatności</i>	263
<i>Monitorowanie i zwalczanie nielegalnych treści w sieci</i>	264
4.9. Edukacja medialna	272
ROZDZIAŁ 5. Monitoring wolności mediów prowadzony w Europie przez organizacje pozarządowe oraz branżowe. Globalne indeksy wolności mediów	277
5.1. Monitoring instytucjonalny: europejskie organizacje branżowe dziennikarzy i mediów	279
5.1.1. Monitoring prowadzony przez organizacje sektora prasy, telewizji i radia	280
5.1.2. Monitoring prowadzony przez paneuropejskie stowarzyszenie dziennikarskie	290

5.1.3. Monitoring prowadzony przez dostawców usług telekomunikacyjnych i internetowych	295
5.2. Europejskie Obserwatorium Audiowizualne	301
5.3. Monitoring prowadzony przez organizacje pozarządowe oraz platformy alertowe	307
5.4. Monitor Pluralizmu Mediów	315
5.5. Globalny monitoring wolności mediów	329
5.5.1. Monitoring wolności mediów prowadzony przez UNESCO	331
5.5.2. Globalny monitoring mediów – indeksy poziomu regulacji prawnych oraz rozwoju demokracji i technologii	336
<i>Indeks demokracji tygodnika „The Economist”</i>	<i>336</i>
<i>International Press Institute</i>	<i>338</i>
<i>Digital News Report Instytutu Reutersa</i>	<i>339</i>
5.5.3. Globalny ranking dostępu do informacji (RTI)	341
5.5.4. Globalne indeksy wolności mediów „Wielkiej Trójki”:	
Freedom House, IREX oraz Reporterów bez Granic	343
<i>Indeksy wolności mediów – podejście krytyczne</i>	<i>343</i>
<i>Freedom of the Press – indeks wolności mediów</i>	
Freedom House	347
<i>Media Sustainability Index (MSI) – indeks IREX-u</i>	<i>350</i>
<i>Press Freedom Index Reporterów bez Granic</i>	<i>352</i>
<i>Korelacje indeksów Freedom House i Reporterów bez Granic – państwa europejskie</i>	<i>362</i>
Zakończenie: pytania o przyszłość monitoringu jako narzędzia ochrony wolności mediów	367
Wykaz tabel	385
Wykaz wykresów	387
Wykaz skrótów i skrótowców	389
Bibliografia	395
Indeks rzeczowy	447
Contents	481
Summary	485